

Benkő Melinda / BME Urbanisztika Tanszék / Urban Housing LAB
<https://www.linkedin.com/in/melinda-benk%C5%91-5262183a/>

A téma műfaja: tudományos

Városforma és térhasználat

Rövid felhívás a kutatásra

A tudományos TDK a későbbi PhD doktori képzésre készít elő. A témakiírás ezért az oktató tudományos eredményeihez illeszkedik, de tág teret enged a hallgató érdeklődésének megfelelő altéma pontosítására.

Kulcsszavak: város, teleszerű történeti vagy kortárs lakó beépítések (min. 200 lakással), térelmélet, térhasználat.

1922-ben a **kortárs város** című publikációval gyorsult fel az a folyamat, amellyel a modern urbanisztika és építészet a történeti városok egészségügyi, társadalmi problémáira próbált drasztikusan új épített megoldásokat keresni. A második világháborút követően ezek az elméletek és tervek a világ minden részén valósággá váltak: létrejöttek azok a modern lakóterületek, amelyekben elsősorban *a napfény, a tér és a növényzet* alakította ki a városformát. Ma Európában közel 200 millió ember él ilyen környezetben, többségük Közép- és Kelet-Európa középosztálybeli lakástulajdonos. Lakótornyai, sávházai, pontházai működnek, de néhány kivételtől letekintve nem képviselnek különösebb építészeti és műszaki értéket, hiszen a központilag meghatározott költséghatékony tömeggyártás termékei. A házak közti szabad terek azonban a maximum 20%-os beépítés következtében nagyok, folytonosak, viszonylag autómentesek, növényállományuk kifejtett korú, ráadásul a poszt-szocialista országokban majdnem mindenhol közterületek. A kötelezően multidiszciplináris urbanisztika, amely ma is, mint mindig, az élhető és szerethető város titkát kutatja, milyen szempontok mentén kell újraértékelje a modern lakótelepet, ezt az örökölt városépítészeti együttest?

Lehetséges kutatási irányok:

- **Lakótelepsors** / lehetőleg olyan hazai teleszerű beépítés értékelése mai városépítészeti elvek alapján, melynek tervezője ezért a munkájáért Ybl-díjat kapott. (pl. Csepel Simon Bolívar ltp., Angyalföld Béke úti ltp., Debrecen, Újkert-Nyulás, Komló, stb.)
- **Magasházsors** / egy hazai vagy külföldi 60 méternél magasabb lakótorny és közvetlen városi környezetének alakulásának vizsgálata a tervezésétől napjainkig (pl. Gyöngyös, Veszprém, Pécs, stb.)

- **A város szavai** / itt nem esettanulmány áll a középpontban, hanem nemzetközi szakirodalmi kutatással egy-egy városépítészeti terminus nyomába eredve (pl. klímatudatos, adaptív, reziliens, szétterülő, 15 perces, kreatív, gyalogolható, stb.) tárul fel a fogalom és lehetséges értelmezései, kerülnek elő történeti és kortárs példái. Cél az általában angol terminus szlogenszerű használata mögötti koncepció történeti áttekintése, kritikai elemzése.

Referenciák

zárt-nyitott

https://www.researchgate.net/publication/345710194_Zartnyitott_-_Varosforma_es_terhasznalat_Reszletek_a_habilitacios_ertekezesbol

BME Urbanisztika Tanszék lakótelep gyűjteménye (oktatói-hallgatói publikációk, tervek, események)

<https://urb.bme.hu/uhrab/prefabmh/> /

EU COST Action Middle Class Mass Housing

<https://mcmh.eu/>

lakótelepsors sorozat a Magyar Építőművészetben

<http://meonline.hu/?s=lak%C3%B3telepsors>

város és ház határa

<http://www.urb.bme.hu/kint-bent/>

Chicago lakótornyai

<https://epiteszforum.hu/lakotornyok-chicago-varosepiteszete-02--benko-melinda-sorozata>